

Ч. 3707.

Симон Петлюра

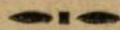
ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАКТИЧНИЙ
КАЛЕНДАРИК

НА РІК
1920

9
2

МАЛИЙ
ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАХТИЧНИЙ
КАЛЕНДАРИК
НА ПЕРЕСТУПНИЙ РІК
1920.

ЗЛАДИВ М-о В-й.

ПРАГА 1919.
НАКЛАДОМ С. ЛАВРОВА

Передрук заборонений.

W 11501 / 1920

Don 1064 / 48
Mica. Dsmetky.

Астрономічний календарь.

Рік 1920. є переступним роком. Має 366 днів, з того 65 днів неділі і сьвята.

Пануючою планетою на 1920 р. є Венера.

Чотири пори року.

Весна — починається 20 березня о 10. годині 59 мінут у ночі. Тоді сонце вступає в знак барана. Се весняне зрівнання дня з ночью.

Літо — починається 21. червня о 6. год. 43 мінути рано, коли сонце вступає в знак рака. Тоді маємо найдовший день, а найкоротшу ніч.

Осінь — починається 24. вересня о 3. год. 45 мін. ввечері, коли сонце вступає в знак ваги. Се осіннє зрівнання дня з ночью.

Зима — починається 22. грудня о 10. год. 44 мін. рано, коли сонце вступає в знак козорога. Тоді маємо найкоротший день, а найдовшу ніч.

В 1920 році будуть 2 затміння сонця і 2 затміння місяця.

I. Цілковите затміння місяця дня 3. квітня буде у нас видиме. Зачнеся о год. 1 мін. 1 рано, цілковите затміння настане о 2. год. 15 мін. а скінчиться о 3. год. 27 мін. Кінця затміння не буде можна оглядати, бо місяць кілька мінут скорійше зайде.

II. Частинне затміння сонця дня 18. квітня буде в нас невидиме. Затміння починається на південь від Африки, перебігає понад Індійским морем і кінчиться в Австралії.

III. Цілковите затміння місяця, дня 27. жовтня не буде можна оглядати, томущо місяць зійде по скінченню затміння.

IV. Частинне затміння сонця дня 10. падолиста є у нас невидиме. Затміння зачинається в північній Америці, буде видне між північним Атлантиком аж до Гренландії, в західній Європі і в Англії (при заході сонця).

Н.ст.	Ст.ст.	Дні	С в я т а		
			греко-католицькі	православні	римо-катол.
1	19	Ч	Боніфатія муч.	(Грудня) Бон. м.	Нов. Р. 1920
2	20	П	Ігнатія	Ігнатія Богонос.	Макарія
3	21	С	Юліяни муч.	Юліян., Пет., к. м.	Геновефи
4	22	Н	Анастасії муч.	Анастасії, Теоф.	Тита, Евг.
5	23	П	10 муч. в Криті	Св. 10 муч. в Кр.	Ем. й Телес.
6	24	В	Навеч. Р. Х., Е.	Евг., Н. Р. (Св. в.)	Трьох Кор.
7	25	С	Різдво Христове	Різдво Христове	Люціяна
8	26	Ч	Соб. Пр. Бог., И.	Соб. П. Богор. Иос.,	Северина
9	27	П	Св. Стеф. первом.	Св. Стеф. первом.	Мартіяни
10	28	С	2000 муч. у Нік.	2000 муч. у Нік.	Павля пуст.
11	29	Н	14000 діт. у. у В.	14000 діт. уб. у В.	Гігінія пап.
12	30	П	Анісії, Зотика	Анісії, Зотика	Гонорат. д.
13	31	В	Мелян. Рим. пр.	Мел. Римл. (Мал.)	Ілярія папи
14	1	С	Н. Р. 1920. О. Г. В.	Н. Рік 1920. Вас. В.	Евфозини
15	2	Ч	Сильвестра р. п.	Сильвестра, с. Ю.	Павла пуст.
16	3	П	Малахії прор.	Св. прор. Малах.	Маркила п.
17	4	С	Собор 70 апост.	Св. 70 ап., Теокт.	Антон. пуст
18	5	Н	Навеч. Богояв.	Нав. Бог (Гол. к.)	Приски
19	6	П	Богоявл. (Йорд.)	Богоявл. (Водохр.)	Генрика еп.
20	7	В	Івана Хрест.	Соб. Ів. Хр. Ат.	Фаб. і Сев.
21	8	С	Юрія	Георгія	Агни
22	9	Ч	Полієвкта й Ев.	Полієвкта	Вінкентія м.
23	10	П	Григорія Ніс.	Григорія Нісійсь.	Обруч. П. Д.
24	11	С	Теодосія преп.	Пр. Теодосія, Ат.	Тимотея еп.
25	12	Н	Татяни муч.	Татяни, Евпр,	Навер. Пав.
26	13	П	Ермила, Страт.	Ермила, Страт.	Полікар. еп.
27	14	В	Отців у С. й Р.	Св. Отц. у С. й Р.	Івана Хриз.
28	15	С	Павла Тив.	Павла	Валерія
29	16	Ч	Покл. ок. Пет. в	Петравер., Неон.	Франца С.
30	17	П	Антон Вел.	Антон Велік.	Мартина
31	18	С	Атанасія	Атанасія й Кир.	Петра з Н.

Историч. календарь*: 3-го Андрусівсь. умова р. 1667.
 8-го Переяславська рада р. 1654.
 9-го Розумовський К., остан. гетьман, р. 1803.
 9-го Проголош. Центр. Радою самост. Укр. р. 1918.
 9-го Заведені Міністерства на Україні р. 1918.

*) Историчні дати подані після юліянського (старого) стилю

Н.ст.	Ст.ст.	Дні	С в я т а		
			греко-католицькі	православні	римо-катол.
1	19	Н	Макарія пр.	Макарія, Евфр.	Ігнатія бог.
2	20	П	<i>Евтимія В. н.</i>	<i>Евтим.</i> Евсевія	Мар. Громн.
3	21	В	Макс. й Неоф.	Максима й Неоф.	Блажея еп.
4	22	С	Тимотея	Тимотея	Вероніки
5	23	Ч	Климентя свщ.	Климен., Евсевія	Агати
6	24	П	Ксенії прп.	Закхея, Ксенії	Дороти
7	25	С	<i>Григорія Богосл.</i>	<i>Григорія Богосл.</i>	Ромуаль. е.
8	26	Н	Ксенофонта	Ксенофон., Мар.	Івана з М.
9	27	П	<i>Пер. мош. Ів. З.</i>	<i>Пер. мош. Ів. Зол.</i>	Апольонії
10	28	В	Єфрема С. пр.	Єфрема С., Якова	Схолястики
11	29	С	Ігнатія	Ігнатія	Об. Н. М. П.
12	30	Ч	Трьох Святител.	Трьох Святителів	Іавдентія
13	31	П	Кира й Ів. Безс.	Вікт., Кир. й Ів. Б.	Катер. Річ.
14	1	С	Трифона муч.	Петра, Триф. м.	Валент. муч.
15	2	Н	Стріт. Господ.	Стріт. (Грімниця)	Фавст. муч.
16	3	П	Симеона й Ан.	Симеона й Анни	Юліяни
17	4	В	Ізид. пр. (С. з.)	Ізид., А. (С. за п.)	Констант.
18	5	С	Агафії	Агафії муч.	<i>Попелець.</i>
19	6	Ч	Вукола ет.	Вукола еп.	Конрада
20	7	П	Партенія еп.	Партенія й С.	Евстахія
21	8	С	Теодора страт.	Теодора, Захарія	Фортуната
22	9	Н	Никифора муч.	Никиф., Романа	Петра Кат.
23	10	П	Харлам., <i>Поч.п.</i>	Харлам. (<i>П. н.</i>)	Романа п.
24	11	В	Власія свщмуч.	Власія, Всевол.	Матея
25	12	С	Мелетія	Мел. (Хол. Ол.)	Матея
26	13	Ч	Мартиняна	Мартина пр.	Віктора
27	14	П	Авксент., Кир.	Кирила, Авксент.	Олександр.
28	15	С	Онисима й Паф.	Онисима, Евсев.	Леандра
29	16	Н	1. Н. пост. Пам.	1. Нед. посту П.	Романа

Історич. календарь: 2-го умер Куліш п. р. 1897.

9-го Україна підписала у Берестю-Литовському мир з Централ. Держав. р. 1918.

13-го умер Кн. Константин Острогський р. 1608.

14-го Поляки розстріляли укр. полк. Богуна р. 1664.

19-го З'єднання Литви з Польщею р. 1386.

19-го Визволення народу з кріпацтва р. 1861.

25-го народився Шевченко Тарас р. 1814.

26-го умер Шевченко Тарас р. 1861.

27-го початок 2-гої Російської Революції р. 1917.

Н.ст.	С.ст.	Дні	С в я т а		
			греко-католицькі	православні	римо-катол.
1	17	П	Теодора Тир.	Теодора Тирона	Альбіна еп.
2	18	В	Льва папи рим.	Льва папи рим.	Симліція
3	19	С	Архипа апост.	Архипа й Фил.	Кунегунди
4	20	Ч	Льва еп. кат.	Льва еп.	Казимира
5	21	П	Тимотея	Тимотея	Евс., Фридр.
6	22	С	Найд.мощ.ММ.	Найд. мощ. муч.	Маркіяна
7	23	Н	Полік. свщмуч.	Полікарпа, Івана	Томи з Акв.
8	24	П	<i>1 і 2 н. г. Ів. Хр.</i>	<i>Н. гол. Ів. Хр. (О.)</i>	Івана бл.
9	25	В	Тараса архиеп.	Тараса арх. царг.	Францішки
10	26	С	Порфира арх.	Порф.(С. за пом.)	40 муч. Гер.
11	27	Ч	Прок. іспов.	Прокопія	Констант.
12	28	П	Василя іспов.	Василя ісповідн.	Григорія В.
13	29	С	Касіяна Римл.	Касіяна Римлян.	Христини
14	1	Н	Євдокії прм.	Євдокії, Нестора	Матильди
15	2	П	Теодота свщм.	Теодота, Арсен.	Льонгіна
16	3	В	Евтр. й инш. м.	Евтропія, Клеон.	Любіна
17	4	С	Герас. й Павла	Герас., П.(С.з.п.)	Гертруди
18	5	Ч	Конона муч.	Конона	Едварда
19	6	П	42 мучен. в Ам.	42 муч. в Аморі.	Йосифа Об.
20	7	С	Свщм. в Х. еп.	Вас., Єфр., Евг.	Иоахима
21	8	Н	Теофілякта пр.	Теофілякта	Венедикта
22	9	П	<i>40 муч. у Сев.</i>	<i>40 муч. у Севаст.</i>	Октавіяна
23	10	В	Кіндр. й инш. м.	Кідрата (Серед.)	Віктора
24	11	С	Софр. патр. єр.	Соф., п. є. (С.з.п.)	Гавриїла
25	12	Ч	Теоф. ісп. пр.	Теофана	Благовіщ.
26	13	П	Пер. м. с. Ник.	Пер. м. Никиф.	Емануїла
27	14	С	Венедикта пр.	Венедикта	Рунерта
28	15	Н	Агапія	Олександра, Аг.	Нед. Квітна
29	16	П	Савина, Троф.	Савина й Троф.	Кирила д.
30	17	В	<i>Олекс. ч. Бож.</i>	<i>Олек. (Тепл. Ол.)</i>	Валерія
31	18	С	Кирила єр. арх.	Кирила	Бальбіни

Історич. календарь: 2-го скинуто царя Миколу II.
з трону р. 1917.

7-го закладена Укр. Централ. Рада р. 1917.

21-го відкрито І-шу Україн. гімназію у Києві р. 1917.

25-го з'єднання уніятів з православною церквою р.
1839.

26-го Зборівська умова р. 1649.

27-го прилучення Волині та Поділля до Росії р. 1793.

Ч. Ст.	Ст. ст.	Дні	С в я т а		
			греко-католицькі	православні	римо-катол.
1	19	Ч	Хризанта й Д.	Хризанта	Гугона
2	20	П	Отців уб. в м. С.	Отців уб., с. Сави	Вел. Пят.
3	21	С	Якова препод.	Якова ісповідн.	Вел. Суб.
4	22	Н	6 Н. п. Цвітна	6 Н. п. Цвітна	Великдень
5	23	П	Нікона і 200 уч.	Нікона, Лідії	Світ. Понед.
6	24	В	Прдпр. Бл., Зах.	Захар., Артемія	Юліяни
7	25	С	Благовіщ. ПДМ.	Благовіщення	Руфіна
8	26	Ч	Соб. а. Г. Вел. ч.	Соб. ар. Г. (В. Ч.)	Альверта
9	27	П	Велика Пятниця	Іпатія (Стр. Пят.)	Мар. Кл.
10	28	С	Марії єг. (В. С.)	Мар. єг. (Вел. С.)	Езихіїла
11	29	Н	Великдень	Воскр. І. Хр. (Вд.)	Льва папи
12	30	П	Світлий Понед.	Світлий Понеділ.	Юлія папи
13	31	В	Світ. Вівторок	Світлий Вівторок	Юстина м.
14	1	С	Марії єг.	Марії єг.	Валеріяна
15	2	Ч	Тита	Тита	Анастасії
16	3	П	Ксені	Ксені	Турибія
17	4	С	Йосифа Гр.	Йосифа	Рудольфа
18	5	Н	Теодула й Аг.	Теодула й Аіат.	Апольонія
19	6	П	Евтих. архiep.	Методія, Евтихія	Емми
20	7	В	Георгія еп.	Георгія, Дан. пер.	Теодора
21	8	С	Ірод., Агава	Іродіона, Агава	Анзельма
22	9	Ч	Евпсихія	Евпсихія	Сотера
23	10	П	Терентія	Терентія	Георгія
24	11	С	Антипи	Антипи	Альберта
25	12	Н	Василя	Василя	Марка єв.
26	13	П	Артемона	Артем., Крискен.	Клет. й Мар.
27	14	В	Мартина пап. р.	Мартина, Евст.	Анастасії
28	15	С	Аристар., Пуда	Аристарха, Пуда	Віталія
29	16	Ч	Василія преп.	Василія	Марка єв.
30	17	П	Сим. й Акакія	Сим., Ан., Акакія	Катерини с.

Історич. календарь:

6—8-го Перший український Конгрес у Києві р. 1917.

7-го умер Костомарів М., історик р. 1885.

12-го умер Конашевич Сагайдачний Н. — гетьман, р. 1622.

19-го Хмельницького Богдана обрано за гетьмана р. 1648.

Н.ст.	Ст.ст.	Дні	С в я т а		
			греко-католицькі	православні	римо-католич.
1	18	С	Івана преп.	Ів., Козми й Авкс.	Фил. й Яков.
2	19	Н	Івана стар. лавр.	Ів., Георгія іспов.	Жигмонта
3	20	П	Теодора Тріх.	Теодора Тріхини	Найд. Хр. с.
4	21	В	Януарія свщм.	Януарія, Теод.	Фльоріяна
5	22	С	Теодора прп.	Теод., Луки, Кл.	Пія V папи
6	23	Ч	Юрія	Св. в. Юрія	Івана в Ол.
7	24	П	Сави муч.	Сави муч.	Фляв., Дом.
8	25	С	Марка ап. ев.	Св. ап. Марка	Станис. еп.
9	26	Н	Пер. п'ять. Вас.	Переп., Вас., Гл.	Григорія еп.
10	27	П	Симеона	Симеона	Ізидора
11	28	В	Ясона й Сосип.	Ясона й Сосип.	Адольфа
12	29	С	9 муч. у Кизиці	9 м. у Киз., Мем.	Панкратія
13	30	Ч	Якова ар.	Якоза ап.	Вознес. І. Хр.
14	1	П	Єремії проп.	Єремії, Макарія	Боніфат.
15	2	С	Атан. В., ар. ал.	Ат. В., Бор. й Гл.	Софії
16	3	Н	Теод. Печерськ.	Тимот., Теод. Печ.	Івана Н.
17	4	П	Пелагії придмч.	Пелагії муч.	Вознес. Хр.
18	5	В	Ірини луч.	Ірини муч.	Фелікса
19	6	С	Йова многостр.	Йова мн., Варв.	Петра Кел.
20	7	Ч	Вознес. Іс. Хр.	Вознесен. Іс. Хр.	Бернарда
21	8	П	Івана Богосл.	Івана Богослова	Убальда
22	9	С	Перен. м. св. Н.	П. м. с. Н. (В. М.)	Олени
23	10	Н	Сим. Зил. ап.	Сим. Зилота ап.	Зелені Свята
24	11	П	Мокія	Кирил. і Метод.	Пон. Зел. Св.
25	12	В	Епіф. й Герм.	Епіфанія, Герм.	Урбана п.
26	13	С	Глікер., Олекс.	Глікер., Георг. іс.	Филипа Н.
27	14	Ч	Ізидора	Ізидора	Івана пап.
28	15	П	Пахомія	Пахомія препод.	Вільгельма
29	16	С	Теодора (С. з.)	Теод. (Клеч. суб.)	Максима
30	17	Н	Зел. Св. Андр.	Зел. Св. Андрон.	Фелікса
31	18	П	Зел. Пон. Трійця	П. Пр. Трійці, Діон.	Петрон.

Історич. календарь:

8-го Битва на Жотих Водах р. 1648.

15-го Битва під Корсунем р. 1648.

15-го умер великий Україн. письменник Іван Франко,
р. 1916.

Н.ст.	Ст.ст.	Дні	С в я т а		
			греко-католицькі	православні	римо-катол.
1	19	В	Патрикія свщ.	Патрикія	Нікодима
2	20	С	Талалея	Талалея	Евгенія
3	21	Ч	Конст. й Олени	Св. Конст. й Ол.	Боже Тіло
4	22	П	Василіска муч.	Василія м.	Квірина
5	23	С	Михайла еп.	Михайл. еп. Леон.	Боніфатія
6	24	Н	Симеона пр.	Симеона й Мик.	Норберта е.
7	25	П	<i>Тр. найд. г. Ів.</i>	<i>Т. н. г. Ів. Хр.</i>	Роберта
8	26	В	Карпа ап.	Карпа	Медарда е.
9	27	С	Терапонта муч.	Терап. м., Теод.	Феліціяна
10	28	Ч	Никити	Никити	Малгосі
11	29	П	Теодосії	Теодосії муч.	Варнави
12	30	С	Ісаакія	Ісаакія	Онуфрія
13	31	Н	Єрмія	Єрмія й Ерма	Ант. з Пад.
14	1	П	<i>Пр. Евх. н. нан.</i>	Юст. філ., Харит.	Василя
15	2	В	Никифора пат.	Никиф., Ів. Суч.	Віта й Мод.
16	3	С	Лукіліяна	Лукіліяна, Кляв.	Францішка
17	4	Ч	Мітрофана	Митрофана	Адольфа
18	5	П	<i>Состр. Пр. Б.</i>	Доротея	Б.Серце І.Х.
19	6	С	Висаріона	Висаріона	Герв. й Пр.
20	7	Н	Теодота	Теодота	Сильверія
21	8	П	Теодора Стр.	Теод. Стр., Єфр.	Якова стр.
22	9	В	Кирила арх.	Кирила, Теклі	Павлини
23	10	С	Тимотея	Тимотея, Олекс.	Ванди
24	11	Ч	Вартоломея	Вар. й Вар.	Івана Хр.
25	12	П	Онуфрія прп.	Онуфрія (Оноп.)	Проспера
26	13	С	Акилини	Акилини й Ант.	Ів. й Павла
27	14	Н	Єлисея пр. Мет.	Єлисея, Мет. п. ц.	Володислав
28	15	П	Амоса прор. Ер.	Амоса пр., Мод.	Льва папи
29	16	В	Тихона чудотв.	Тихона	Пет. й Пав.
30	17	С	Мануїла	Ман., Савел., Ісм.	Емілії

Історич. календарь:

3-го умер Драгоманів Мих., вчений р. 1895.

5-го любельський-Сойм р. 1569.

10-го оголошено перший Універсал Центр. Україн. Ради р. 1917.

15-го утворено Генер. Секретаріят на Україні р. 1917.

Н.ст.	Ст.ст.	Дні	С в я т а		
			греко-католицькі	православні	римо-катол.
1	18	Ч	Леонтія	Леон, Іп.	Теолбальд.
2	19	П	Юди Тадея ап.	Юди й Зосими	Нав. П. Бог.
3	20	С	Методія свщм.	Методія, Інни	Альфреда
4	21	Н	Юліяна Тарсій.	Юліяна, Терентія	Ів. Каляс.
5	22	П	Евсевія свщм.	Евсевія, Галакт.	Фільомени
6	23	В	Агрипіни	Агрипіни	Ісаї прор.
7	24	С	Різдво Св. Ів. Хр.	Різдво Св. Ів. Хр.	Пульхерії
8	25	Ч	Февронії	Февронії	Елисавети
9	26	П	Давида	Давида	Кирила еп.
10	27	С	Самсона преп.	Самсона	Амалії
11	28	Н	Кира и Івана	Кира й Івана	Пелагії
12	29	П	Петра й Павла	Петра й Павла	Генрика
13	30	В	Соб. 12 апост.	Соб. 12 ап., Пет.	Маргарети
14	1	С	Козми й Дам.	Козми й Дам., В.	Бонавент.
15	2	Ч	Пол. Ризи ПБ.	П. р. Пр. Б.	Генрика
16	3	П	Якинта	Якинта, Анатолія	П. Д. М. з к.
17	4	С	Андрія, Марти	Андрія, Теод., М.	Олексія
18	5	Н	Кирила й Мет.	Атанасія, Анни	Симеон. з Л.
19	6	П	Атанасія	Марти, Іннокент.	Вінк. з П.
20	7	В	Томи преп. й Ак.	Томи й Акакія	Чеслава
21	8	С	Прокопія влмч.	Прокопія влмч.	Пракседи
22	9	Ч	Панкратія	Панк., Кир.	Марії М.
23	10	П	Антон. Печер.	Ант. Печ., Дан.	Аполінарія
24	11	С	Ольги, у. кн., Ев.	б. Ольги, вел. у. к.	Христини
25	12	Н	Прокла й Ілярія	Прок. й Іляр. Мих.	Якова ап.
26	13	П	Соб. арх. Гавр.	Соб. арх. Гавр. Ст.	Ан. М. П. Д.
27	14	В	Акили, Онисим.	Акили, Юста	Наталії
28	15	С	Володим., у. кн.	рів. Вол., в. у. кн.	Інокента
29	16	Ч	Афиногена	Антиногена	Кунегунди
30	17	П	Марини	Марини	Абдона
31	18	С	Якинта й Ем. м.	Еміліяна, Якинта	Ігн. Льойолі

Історич. календарь:

3-го умер Скоропадський І., гетьман р. 1722.

18-го умерла Леся Українка, поетка р. 1913.

27-го умер гетьман Богдан Хмельницький р. 1657.

28-го умер. Марко Вовчок, письменця р. 1907.

Н.ст.	Ст.ст.	Дні	С в я т а		
			греко-католицькі	православні	римо-катол.
1	19	Н	Моркини	Моркини, Роман.	Петра в ок.
2	20	П	Ілїї прор.	Ілїї пророка	П. Д. М. Ан.
3	21	В	Симеона, Івана	Симеона, Езек.	Найд. с. Ст.
4	22	С	Марії Магд.	Марії Магдал.	Дом., Стеф.
5	23	Ч	Трофим. і Теоф.	Трофима	М. Б. Сніж.
6	24	П	Бориса й Гліба	Бориса й Гліба	П. Г. Н. І. Хр.
7	25	С	Успен. св. Ан.	Успен. св. Анни	Каєтана
8	26	Н	Єрмолая свщм.	Єрмол., Мойс. Уг.	Киріяка
9	27	П	Пантелейм. в.	Пантел. (Пал.)	Романа
10	28	В	Прохора й тов.	Прохора, Нікан.	Лавра
11	29	С	Калиника муч.	Теодотії, Сераф.	Зузанни
12	30	Ч	Сили ап.	Сили й Сил.	Кляри
13	31	П	Евдокима	Евдокима	Іполита
14	1	С	Пр. Ч. Х. і 7 М. М.	Пр. Ч. Х. Мак.	Евсебія
15	2	Н	Стефана	Перен. мощ. с. Ст.	Усп. П. Д. М.
16	3	П	Ісаак., Далмата	Іс., Дал. й Фавст.	Яцка
17	4	В	7 мол. в Ефесі	7 мол. в Еф., Евд.	Анастасія
18	5	С	Евсігнія	Евсигнія, Фабія	Олени кор.
19	6	Ч	Преобр. Госр.	Св. Преображ. Г.	Яцка
20	7	П	Дометія, Пульх.	Дометія	Бернарда
21	8	С	Еміліяна	Еміл., Мир. Леон.	Івана Фрем.
22	9	Н	Матейя ап.	Мат. ап., Олек.	Тимотея
23	10	П	Лаврентія муч.	Лаврентія, Сикст.	Филипа еп.
24	11	В	Евпла	Евпла, Максима	Вартол. ап.
25	12	С	Фотія й Аник.	Фотія й Аник.	Людв. кор.
26	13	Ч	Максима	Максима	Зефірини
27	14	П	Міхея проп.	Міхея	Йосифа
28	15	С	Усп. Пр Богор.	Усп. П. Б. (П. Преч.)	Августина
29	16	Н	Перен. н. обр. Г.	Нер. обр. І. Діом.	Від. г. Івана
30	17	П	Мирона й Юл.	Мирон., Юліянії	Йоахима
31	18	В	Фльора, Лавра	Фльора, Лав., Іл.	Раймунда

Історич. календарь:

6-го Битва під Пілявцями р. 1648.

8-го Квітка-Основяненко, письменник.

9-го Відкрито у Полтаві пам'ятник р. 1843 письменникові І. Котляревському р. 1903.

Н.ст.	Ст.ст.	Дні	С в я т а		
			греко-католицькі	православні	римо-католич.
1	19	С	Андрея Страт.	Андрея Стратил.	Іди, Егідія
2	20	Ч	Самуїла	Самуїла пр.	Стефана
3	21	П	Тадея ап.	Тадея апост.	Бронисляви
4	22	С	Агатоника	Агатоніка, Евл.	Розадії
5	23	Н	Лупа муч., Ір.,	Лупа муч., Кал.	Лавр. еп.
6	24	П	Евтихія муч.	Евтих. м., Арс.	Захарії
7	25	В	Вартол. й Тита	Вартол., Тит. Мін.	Регіни
8	26	С	Адріяна й Нат.	Адріяна, Натал.	Різд. П. Д. М.
9	27	Ч	Пімена	Пімена	Северина
10	28	П	Августина	Мойс., Мур., Ан.	Ник. з Тол.
11	29	С	<i>Ус. гол. Ів. Хр.</i>	Головос. Ів. Хр.	Яцка, Пр.
12	30	Н	Олексан., Пав.	Олек., Ів., Павл.	Гвідона
13	31	П	<i>Пол. пояса Бог.</i>	<i>Пол. нос. П. Д.</i>	Товії
14	1	В	<i>Симеон. Стовп.</i>	<i>Сим. Стовп.</i> Айт.	Під. св. Хр.
15	2	С	Маманта й Ів.	Мам., Ів. постн.	Нікодема
16	3	Ч	Антима	Антима, Т.	Людмили
17	4	П	Вавила	Вавила, Юліян.	Лямберта
18	5	С	Захар., Єлисав.	Захарії и Єлис.	Томи й Йос.
19	6	Н	<i>Чудо св. Мих.</i>	<i>Чудо арх. Мих.</i>	Януарія
20	7	П	Созонта	Созонта, Онис.	Евстахія
21	8	В	Різдво Пр. Д. М.	Різдво. П. Д. (Д. П.)	Матея ап.
22	9	С	<i>Йоак. й Анни</i>	<i>Йок. й Анни</i>	Маврикія
23	10	Ч	Мінодори	Мінодори	Теклі
24	11	П	Теодори	Теодори преп.	Герарда
25	12	С	Антонома свщ.	Юліяна, Теод.	Клеофи
26	13	Н	Корнила О. Хр.	Корнила с. О. Х.	Кипріяна
27	14	П	Воздвиж. Ч. Хр.	Воз. Ч. Х. (Здвиж.)	Володисл.
28	15	В	Никити	Микити, Порф.	Вячеслава
29	16	С	Евтимій	Евтимії, Людм.	Михайл. Арх.
30	17	Ч	Віри, Софії	С., В., Н. Л.	Гієроніма

Історич. календарь:

1-го умер Маркович О. письменник р. 1867.

2-го умер І. Тобілевич (Карпенко-Карий) артист і дра-тург р. 1907.

20-битва під Білою Церквою р. 1651.

22-го умер Мазепа Іван, гетьман р. 1709.

Н.ст.	Ст.ст.	Дні	С в я т а		
			греко-католицькі	православні	римо-катол.
1	18	П	Евменія	Евменія	Ремігія
2	19	В	Троф. й Сават.	Трофима, Дорим.	Оттона еп.
3	20	Н	Евстатія муч.	Евстатія, Теод.	Кандида
4	21	П	Кіндрата,	Кіндрата, Мелет.	Францішка
5	22	В	Фоки й Йони	Фоки м., Йони п.	Плакида
6	23	С	Зач. св. Ів. Хр	Зач. св. Ів. Хр.	Брунона
7	24	Ч	Теклі	Теклі	Юстина
8	25	П	Евфросини	Пафнутія, Евфр.	Вінк., Бриг.
9	26	С	П. см. Ів. Богос.	Івана Богос. а. і є.	Діонісія
10	27	Н	Калістрата	Калістрата	Франц. Бор.
11	28	П	Харитона	Харитона	Вінкентія
12	29	В	Киріяка	Киріяка	Максиміл.
13	30	С	Григорія	Григорія, Мих.	Едварда к.
14	1	Ч	Покр. Пр. Б.	Покрова Пр. Б.	Калікста
15	2	П	Кипр., Юстини	Кипріяна, Юстин.	Ядвіги й Т.
16	3	С	Діон. Ареоп.	Діонісія Ареоп.	Гавла
17	4	Н	Єротей	Єротей еп.	Лукини
18	5	П	Харитини	Харитини	Луки ев.
19	6	В	Томи ап.	Томи ап.	Петраз Аль.
20	7	С	Сергія й Вакха	Сергія й Вакха	Феліціяна
21	8	Ч	Пелягії	Пелагії	Уршулі
22	9	П	Якова ап.	Якова ап.	Кордулі
23	10	С	Евлампія й Евл.	Евлампія й Евл.	Івана Капіс.
24	11	Н	Филипа ап.	Филипа, Теоф.	Рафаїла
25	12	П	Прова, Тараха	Прова, Андрон.	Івана Кант.
26	13	В	Карпа	Карпа	Евариста
27	14	С	Параскеви, Наз.	П. мат. Парас. Наз.	Сабіни
28	15	Ч	Лукіяня	Евтимія	Симеона
29	16	П	Лонгина	Лонгина сотн.	Наркиза
30	17	С	Осії п. й Андрея	Осії п. й Андрея	Клявдія
31	18	Н	Луки ап. й єв.	Луки а. й єв. Мар.	Вольфганга

Історич. календарь:

- 1-го випад запорожців на Константинопіль р. 1624.
 Візд геть. Богдана Хмельницького до Київар. 1648.
 5-го відкрито перший україн. університет р. 1917.
 9-го Собор в Бересті і початок унії р. 1596.
 17-го Маніфест про політичні вольности р. 1905.
 29-го умер Глібів Л. поет р. 1893.
 30-го умер Котляревський Іван, поет р. 1834.

Н. ст.	Ст. ст.	Дні	С в я т а		
			греко-католицькі	православні	римо-катол.
1	19	П	Йоїла пр.	Йоїл пр. й Уара м.	Вс. Святих
2	20	В	Артемія влмч.	Артемія	<i>День задуш.</i>
3	21	С	Іляріона преп.	Іляріона Вел.	Губерта
4	22	Ч	Аверкія	Аверкія	Карла
5	23	П	<i>Якова ап.</i>	<i>Якова ап.</i>	Зах. й Єл.
6	24	С	Арети	Арети й Синкліт.	Леонарда
7	25	Н	Маркіян. й Мар.	Маркіяна й Март.	Геркуляна
8	26	П	Дмитра влмч.	Вмч. Дмит. Мирот.	4 Коронатів
9	27	В	Нестора муч.	Нестора м., Капіт.	Теодора
10	28	С	<i>Параскеви влм.</i>	<i>Параскеви, Неон.</i>	Андрея
11	29	Ч	Анастазії	Анаст., Авр.	Мартина
12	30	П	Зинов. й Зиновії	Зиновія й Зиновії	Куниберта
13	31	С	Стахія й Урбана	Евстахія, Ампл.	Станисл. К.
14	1	Н	<i>Козми й Дам.</i>	<i>Козми й Дам.</i>	Иосаф. еп.
15	2	П	Акиндина	Акиндина, Марк.	Леоп. В.
16	3	В	Акепсима, Айт.	Акепсина, Айталя	Едмунда
17	4	С	Йоанікія, Нік.	Йоанік., Ніканд.	Сальомеї
18	5	Ч	Галактіона	Галактіона	Романа
19	6	П	Павла, Клявдії	Павла, Клявдії	Єлисавети
20	7	С	Ерона, Лазаря	Нікандра, Атан.	Фелікса з В.
21	8	Н	Соб. арх. Мих.	Собор арх. Мих.	<i>Вв. П. Д. М.</i>
22	9	П	Онисифора	Онисиф., Порф.	Кекилії
23	10	В	Ераста апост.	Ераста, Конст.	Климента
24	11	С	Мини, Віктора	М., Вікт.	Івана з Кр.
25	12	Ч	Івана	Івана	Катерини
26	13	П	<i>Ів. Золотоуст.</i>	<i>Івана Золотоус.</i>	Конрада
27	14	С	<i>Филипа апост.</i>	<i>Филипа апост.</i>	Валеріяна
28	15	Н	Гурія й С.	Гурія, Самона	Руфіна
29	16	П	<i>Матей ап. и ев.</i>	<i>Матей ап. й ев.</i>	Сатурніна
30	17	В	Григорія	Григорія чудотв.	Андрея ап.

Історич. календарь:

1-го впала на Україні влада російського Времен. правительства. Центр. Рада бере всю владу в свої руки р. 1917.

7-го Увільнене з під татар. кормиги р. 1480. Третій універс. Цент. Ради. Укр. прогол. Нар. Респ. р. 1917.

9-го умер Дорошенко Петро, гетьман р. 1698.

22-го відкрито Українську Академію Мистецтв. 1917.

1920.

ГРУДЕНЬ.

31 днів.

І.ст.	Ст.ст.	Дні	С в я т а		
			греко-католицькі	православні	римо-катол.
1	18	С	Плятона, Ром.	Плятона, Ром.	Елігія
2	19	Ч	Авдія	Авдія	Бібіяни
3	20	П	Григорія декап.	Григорія декап.	Франціш. К.
4	21	С	Введ. Богор.	В. П. Б. (Вводи́ни)	Варвари
5	22	Н	Филим. Кикилії	Филим., Балер.	Сави
6	23	П	Амфилоха	Амфилоха, Григ.	Николая
7	24	В	Катерини	Катер., Меркурія	Амвросія
8	25	С	Климентай Пет.	Клим. й Петра	Н. зач. П. Д. М.
9	26	Ч	Алипія	27 Н. п. з. Св. Аліп.	Леокадії
10	27	П	Якова Перс.	Якова, Всевол.	П. Д. М. з Л.
11	28	С	Степана муч.	Степана м., Вас.	Дамасія
12	29	Н	Парамона	Парамона, Акак.	Олександра
13	30	П	Андрія апост.	Андрія первозв.	Лукії, От.
14	1	В	Наума пр.	Наума й Ананії	Спиридїона
15	2	С	Авакума	Авакума, Івана	Евсебія
16	3	Ч	Софонія	Софонії	Аделі
17	4	П	Варвари, Івана	Варвари велм.	Лазаря
18	5	С	Сави освящ.	Сави, Гурія	Граціяна
19	6	Н	Никол. Чудотв.	Николая чудотв.	Фавста
20	7	П	Амвросія еп.	Амвросія еп.	Теофіля Л.
21	8	В	Патапія	Патапія, Онисиф.	Томи ап.
22	9	С	Н. з. Пр. Д. М.	З. св. Анни (с. Г.)	Зенона
23	10	Ч	Мини	Мини, Ер.	Вікторії
24	11	П	Данила	Данила й Луки	Адамай Еви
25	12	С	Спиридїона	Спиридїона	Різдво Хр.
26	13	Н	Евстр. Евгена	Евстрат., Авкс.	Стеф. прмч.
27	14	П	Тирса, Филим.	Тирса, Филим.	Івана єванг.
28	15	В	Елевтерія	Елевтерія, Павла	Дітей у. у В.
29	16	С	Аггея прор.	Аггея прор.	Томи еп.
30	17	Ч	З. Св. Праотц.	Св. праотців. Д.	Сабіни, Д.
31	18	П	Севастіяна	Севастіяна	Сильвестра

Історич. календарь:

6-го зруйновання Київа Батійом р. 1240.

31-го умер київський митрополит Петро Могила р. 1646.

18-го умер Гетьман Павлюк р. 1637.

M. G. M. M. M.

Українська народня республіка.

(Короткий історичний огляд.)

По вибуху великої російської революції в марті 1917 р. скликаю на Україні перший Український Національний Конгрес в Києві, в квітні 1917, зложений з представників українських політичних партій та всіх українських організацій, який вибрав Українську Центральну Раду. Вона доповнилась представниками селян, робітників і вояків і стала українським парламентом.

Першим Універсалом проголосила Центр. Рада 23./6. 1917 автономію України і утворила для управи краю Генеральний Секретаріат з В. Винниченком на чолі.

Тимчасове російське правительство згодилося на се і з того приводу появилася декларація російського правительства і Другий Універсал У. Ц. Ради, яким надано усім народам на Україні автономію і доповнено У. Ц. Раду її представниками. Ся угода не була справедлива. Україні признано лише пять губерній: полтавську, подільську, київську, чернігівську і волинську а такі важні справи як військова, харчева, залізнична, судова та поштово-телеграфна були виняті з обсягу ділання Генерального Секретаріату.

По большевицкім перевороті 10. падолиста 1917 проголосила У. Ц. Рада третім Універсалом з дня 22. падолиста 1917 Україну самостійною республікою на основі федерації з другими народами бувшої рос. держави. Сим універсалом прилучено до України ще три губернії: катеринославську, харківську і херсонську. Большевицкий уряд в Москві не признав самостійности України і пійшов на Україну війною. Для того проголосила У. Ц. Рада в 4. Універсалі з дня 2. січня 1918 Україну самостійною республікою і рішила заключити мир з осередними державами 9. лютого 1918 в Берестю і покликати їх на поміч проти большевиків, які хотіли і хотять, щоби України не було, але щоби вона належала до Росії.

При помочи Німців і Австрійців прогнано большевиків, але тоті самі Німці помогли незабаром московським дідичам, і фабрикантам на Україні розв'язати У. Ц. Раду й завести Гетьманщину. Зїзд дідичів і великих промисловців вибрав гетьманом Скоропадського,

який грамотою з 12. мая зніс всі універсали У. Ц. Ради, окружився бувшими царськими урядниками і дав волю панам мститися на мужиках за революцію, а в кінці по вибуху революції в Німеччині для з'єднання собі крайних держав: Англії, Франції й Америки проголосив 14. падолиста 1918 федерацію України з Московщиною. Се було приводом того, що Український Національний Союз, який повстав за часів гетьманщини з цілею боронити інтереси українського народу перед московською захланістю, яка послуговалася гетьманом, Союз, зложений з представників всіх українських партій і організацій, вирішив скинути гетьманську владу збройним повстанням і привернути на Україні народню владу. Вибрано Директорію, до котрої належать С. Петлюра, Ф. Швець, П. Андрієвській, А. Макаренко. Директорія видала 16./9. 1918 відозву до населення з зазивом до повстання. Перші вирушили на Київ Січові Стрільці з Білої Церкви. За їх почином поширилося повстання з лискавичною скорістю по всій Україні. В протягу не цілого місяця знесено гетьманську владу в цілій Україні а 14. грудня побідні українські республіканські війська вмащерували до Києва. Гетьманських міністрів арештовано і поставлено під суд, сам гетьман втік. Директорія назначила нову раду міністрів, вернула новий земельний закон і скликала Трудовий Конгрес, зложений з представників селян, робітників і трудової інтелігенції.

Австро-угорська Україна проголосила себе по розпаді Австрії Західно-Українською Республікою дня 19. жовтня 1918 у Львові а дня 1. падолиста усунула польські влади у східній Галичині. Злуку з великою Україною ухвалила Українська Національна Рада 3. січня 1919 в Станиславові а проголошено її торжественно в Києві 22. січня 1919. Від сеї хвилі творять всі українські землі одну независиму, окремішню Державу.

Нини на чолі нашої Держави стоїть Директорія а головою єї є Головний Отаман Українських Війск Симон Петлюра. Українська армія бореться побідносно з Денікіном і большевиками а спомагають єї в борбі повстанчі селянські відділи по цілій Україні.

Україна й Українці.

Україна складається з двох частин: з більшої частини, що лежала в межах бувшої Російської Імперії і меншої частини, що знаходилася в бувшій Австро-Угорщині (східна Галичина північно-східна Буковина і Карпатське Підгір'я). Землі, що входили в склад бувшої Російської Імперії, здавна довелося ділити на три частини: на Право-бічну або Правобережну Україну (Київщина, Волинь, Поділля), Лівобічну або Лівобережну Україну (Полтавщина, Чернігівщина, Харківщина) і Степову Україну (Херсонщина, Катеринославщина та північна частина Таврії).

Всі ці землі заселені українським народом, котрий складає тут майже 86% всього населення. Крім того, Українці живуть і складають навіть більшість населення в тих частинах сусідніх губерній бувшої Російської Імперії, котрі безпосередньо межують з Українською Державою: (в Бесарабії, Люблинській губ., Сідлецькій, Гродненській, Минській, Курській, Воронізькій). Багато також Українців живе на Донщині, Кубані і Чорноморщині.

Усього землі, що нід нашим народом, коло 750.000 кв. кілометрів або 69 міл. десятин.

Таким чином, по свому просторі Україна більша за европ. Англію, Францію та Германію і після Великої Британії—найбільша країна у Європі.

Окрім того, коло 2 міл. українців виселилося з України і живе в Сибіру, на Волзі, на Кавказі, а потім в Румунії, Туреччині і в Америці.

По своїй кількості Український народ стоїть на шостому місці; а серед народів бувшої Російської Імперії, Українці займають друге місце після великоросів.

Головне заняття українців—се хліборобство (майже 90% Українск. люду—селяне-хлібороби). Решта живе по містах і займається торгівлею, службою в державних і громадських установах та вільними професіями.

Найголовніші міста Української Держави: Київ столиця, Харків, Катеринослав, Полтава, Чернігів, Кам'янець-Подільський, Єлисавет, Кременчук, Львів.

Найголов. порти України: Одеса, Миколаїв, Херсон.

Найбільші річки нашого краю: Дніпро, Дністер, Бог, Прут та Кубань.

Т. Шевченко.

25. лютого с. р. минає 106 літ як у селі Моринцях на Київщині у бідній хаті панського кріпака родився наш великий поет і громадянин, Тарас Григорович Шевченко.

Як Тарас ще зовсім малий був, вмерла його мати, батько одружився удруге. Довелося Тарасові зазнати лиха від мачухи, багато сліз пролилось з його очей.

На панів робити почав Тарас рано. Ще малим хлопцем він пас ягнята, а потім взяли його до панів, спочатку на пекарню (кухню) а потім у покої на „козачка“. І загинув би наш великий поет лакеєм у панів, та доля берегла його. Полюбив Тарас малювання і нищечком малював собі олівцем усякі картинки-малюнки. Побачив якось пан один такий малюнок свого „козачка“ і вирішив, що із його можна зробити маляра, що буде розписувати і мережати малюнками панські стелі і стіни, і післав Тараса вчитись малярству перш у Варшаву, а потім в Петроград. Тут, молодий ще юнак Шевченко познайомився з великими малярами, письменниками та громадськими діячами. Усі полюбили Тараса за його розум, за щире серце та за вірші, що почав він складати тут на чужині. Оці вірші рідною нашою мовою написані, оці пісні тужливого серця, болючого за рідний край, за братів-кріпаків, захопили навіть москалів. Великі російські письменники та малярі узяли Шевченка під свій захист і добилися того, що Шевченків пан одпустив його на волю за 2500 карб. Вони-ж умовили Шевченка надрукувати свої вірші книжечкою, котрій поет дав назву „Кобзар“. Поспіх який мали серед Українців і москалів вірші Шевченка, підбадьорили юного поета, і він з захопленням став складати вірші.

Син народу, зазнавши лиха панщини, Шевченко, люто нападав у своїх віршах на панів, на царя та його слуг-міністрів, та інших посіпак, що дурили люд. Звичайно, більшість з цих віршів не була надрукована, а читали їх нишком по писаному. Але царські слуги знали за ці вірші, ненавиділи Шевченка і коли довідались, що він брав участь в одному таємному товаристві, то засудили його, оддали у салдати й одіслали за Каспійське море у далеку пустелю.

Тут великий наш поет пробув десять років у тяжкій

неволі. Мовчки ніс знущання від лихого начальства та нишком (бо було заборонено) малював або писав вірші. Як не клопотались други Шевченкові, аби повернути його з неволі, та цар Микола, лютий до своїх ворогів, не милував нашого поета, і тільки у 1857 році, вже за царя Олександра II., Шевченка повернуто з неволі. Салдатчина підорвала сили поета, він прибув до Петрограду знесилений і хорий і недовго вже прожив на волі. 26 лютого 1861 року закрилися навіки очі нашого мученика, нашого великого борця за Рідний Край, за братів-кріпаків, за волю народню.

Поховали Шевченка на Вкраїні — як він і заповідав — на високій горі, над Дніпром, коло Канева, і поховавши, насипали високу могилу. Ся могила — святе місце для всієї України, і тисячі прочан що року приходять на могилу Великого Пророка, щоби помянути його „незлим тихим словом“.

Русинія.

(Бувша Угорська Русь.)

Українська територія, що належала раньше до Угорщини становить тепер автономну частину Чехо-словацької Республіки і має назву Русинія. Обіймає 14.000 км. кв. простору і 600.000 чистого українського населення, що зве себе тут Русинами (не русскими). Ціла Русинія ділиться на комітати. Більші з них є: ужгородський, береський, мармароський і угочський, менші: земплинський, спіжський і шарижський. Всіми справами краю відає український Сойм і Директоріят, на чолі якого стоїть президент, Українець, Г. Жаткович. Прапор Русинії є бдакитно-жовтої і блакитно-золотої краски. На засіданню Народнього конгресу Американських Українців (з Угорської України) 18. вересня 1919 г. в Гометід в Америці, на якому брав участь і теперішній голова Директоріату п. Г. Жаткович, рішено звернутися з офіційальним жаданням до Чехо-Словацького правительства, щоби до державної назви Чехо-Словацька Республіка приложено й слово Русинія.

Американські Українці забезпечують братям в старім краю як найширшу фінансову і культурну поміч.

Хронологічна таблиця Української історії.

Роки.

862	(приблизно). Початок Київської держави.
988	Україна приймає християнську віру.
1087	Початок князівства Галицького.
1147	Князь Андрій Суздальський зруйнував Київ, Столиця перейшла до Суздаля.
1240	Татари зруйнували Україну.
1340	Литва підбила під себе Україну.
1569	Польща приєднує до себе Україну разом з Литвою. Початок панщини.
1591—1593	Перше повстання козацьке за гетьмана Косинського.
1594—1596	Козацьке повстання Наливайка та Лободи.
1596	Початок церковної унії.
1630	Повстання козацьке за Тараса Трясила.
1637	Повстання Павлюка.
1638	Повстання Острянці
1648	Загальне повстання за Богд. Хмельницького.
1648	Премога Хмельницького над Ляхами в бійках на Жовт. Водах, під Корсунем і Пилвою.
1654	Переяславська рада (з'єднання з Москвою).
1657—1659	Гетьман Іван Витовський.
1658	Галицька умова.
1659—1662	Гетьманування Юрія Хмельниченка.
1663—1687	Руїна на Україні.
1663—1664	Гетьман Павло Тетеря.
1663—1668	І. Брюховецький за гетьм. Лівобер. Укр.
1655—1675	П. Дорошенко за гетьм. Правобер. Укр.
1667	Андрусівська умова.
1669—1674	Мих. Ханенко за гетьм. Правобер. Укр.
1668—1672	На Лівобер. Укр. за гетьм. Д. Многогрішний.
1675	Ів. Самойлович стає гетьм. всієї України.
1681	Бахчисарайська умова.
1687—1709	Гетьман Іван Мазепа.
1709	Полтавська битва.
1709—1722	Гетьманування Івана Скоропадського.
1722—1724	Наказний гетьман Павло Полуботок.
1723	Цар Петро заводить „Малорос. Коллегію“.
1727—1734	Гетьман Данило Апостол.

- 1734—1750 Україна під правлінням „Гетьманськ. Уряду“.
 1750—1764 Гетьманування Кирила Розумовського.
 1764 Скасування гетьманства.
 1768 Коліївщина. Уманська різня.
 1776 Зруйнована Січ.
 1783 Цариця Катер. встановляє на Укр. кріпац.
 1793 Прнеднання Поділля і Волині до Росії, (по другому розділу Польщі).
 1814 Родився Тарас Шевченко.
 1838 Помер Іван Котляревський.
 1861 Смерть Тараса Шевченка.
 1861 Скасування кріпацтва.
 1895 Смерть Михайла Драгоманова.
 1906 Скасування заборони на українську мову.
 1914—1918 Війна з Центральними Державами.
 1917 (7. берез.) Засн. Україн. Центральну Раду.
 1917 (7. лист.) Укр. проголошена Народ. Респ.
 1918 (9. січня) Центр. Рада обьявила Укр. Народ. Республ. самостійною державою.
 1918 (9. лютого) Мир України з Центр.Державами.
 1918 (29. IV.) П. Скоропадськ. обрано за гетьм.
 1918 (14. падол.) гетьман Скоропадський зрадив Україну і проголосив федерацію України з Московщиною.
 1918 (16. падол.) Директорія видала відозву до населення з зазивом до повстання.
 1919 (22. січня) в Києві проголошено злуку Галицької України з Наддніпрянською.

А. Макаренко Ф. Швець С. Петлюра.

ВИСОКА ДИРЕКТОРІЯ У. Н. РЕСПУБЛІКИ.
 1918. 13. XI. Нац. Союз обрав Директорію У. Н. Р.

Загальні відомости про землю.

Обсяг землі . . . . . 1,083.260,000.000 кв. км.
 Поверхня . . . . . 509,950.000 кв. км.
 У тій кількості — вода покриває 372,970.000 кв. км.
     або 0.732 усієї пов., а суходіл 136,980.000 кв. км.
     або 0.268 поверхні землі.
 Довжина рівника . . . . . 40,070.368 метр.
 Довжина меридіану . . . . . 40,003.423 метр.
 Вісь обертання землі . . . . . 11.917 верст.
 За 1 секунду земля пробіга біля 28 верст.
 Населення на земній кулі коло 1.700,000.000 ч. Що року
     населення землі збільшується приблизно на 10 м. л.

Загальні відомости про Європу.

Просторінь Європи . . . . . 9,620.000 кв. км
 Населення Європи . . . . . коло 400,000.000
 Писменність в Європі стоїть дуже високо.
 По окремих державах доводиться писмених на 100
     душ: в Німеччині — 98, Англії — 90, Франції —
     85, Росії — 21, на Україні — 19.
 Учнів припадає на 100 душ: в Швейцарії — 19, Ні-
     меччині — 18, Англії — 16, Франції — 15, Росії
     — 3, Туреччині — 2.
 Умірає на 100 душ: в Англії — 19, Швейцарії — 21,
     Франції — 22, Росії — 35.
 Такимчином, очевидно, що більш людей вмірає в сто-
     ронах менш культурних.

Сантіметр, вершок і дюйм в природній довжині.

ВЕРШОК									
Санті-									
метр									
1	2	3	4	5	6	7	8		
ДЮЙМ	1				2			3	

Великі винаходи і відкриття.

	Роки
Винахід Китайцями паперу до писання	95
„ стінного годинника Арабами	760
Почато вживати арабські цифри	1202
„ „ компаса в сучаснім його вигляді	1300
Винахід пороха Бертольдом Шварцом	1321
„ друкарства Іоганном Гутенбергом	1436
Була відкрита Америка Христофором Колумбом	1492
„ „ морська дорога в Індію (Васко де Гама)	1498
Відкрито Коперником закон про те, як обертається земля круг сонця	1507
Винахід дрібногляда (мікроскопа) Янсенем	1590
Відкриття Ньютоном закона тяження	1665
Винахід першої парової машини англ. Севері	1698
Улаштування парової машини Джемсом Уаттом	1764
1-ший злет аеростата бр. Монгольф'єр	1783
Винахід метричної системи у Франції	1790
„ пароплава Американцем Фультоном	1808
Зроблено Жакардом перший ткацький станок	1808
Винахід паровоза Американцем Стефезоном	1825
„ електричного телеграфа	1833
Відкрито першу залізницю в Росії	1836
Винахід фотографії Англійцем Тальботом	1839
„ пишучого телеграфа (Морзе)	1844
Відкриття Кірхгофом і Бунзенном спектрального аналізу	1856
Прокладено підводний телеграфний кабель Америка-Англія	1866
Відкрито Суеський канал	1869
Винахід телефона Американцем Белем	1876
„ фонографа Едісоном	1878
„ грамофона Берлинером	1887
„ кінематографа Едісоном	1819
Відкриття ікс-промінів Рентгеном	1895
Винахід бездротяного телеграфа Марконі й Поповим	1895
Відкрито Сімплонський тунель (20 кіл.)	1906
Винахід аеропляна бр. Райт (Америка)	1908
Блерію перелетів на аероплянні через Па-де-Кале	1909
Відкриття півден. Дигуна Норвежцем Амундсеном	1911
Відкрито Панамський канал.	1913

М і р и т а в а г и.

1. Міра на довжину.

За одиницю міри довжини береться тепер метр, котрий є 10-мільйонною частиною четвертини 1 меридіану (полуденника землі), себто лінії, що ділить землю на дві рівні половини й проходить через полюси (бігуни).

Нові: 1 метр (m) має 10 дециметрів (dm), 100 сантиметрів (cm) або 1000 міліметрів (mm) (= рос. 3 фут. $3\frac{3}{8}$ дюйм. або 1 арш. $6\frac{1}{2}$ вершк.)

1 гектометр (hm) має 100 метрів або десяту часть кілометра (km).

1 кілометр (km) має 1000 метрів (= рос. 468 сяж. 2 арш. $1\frac{3}{4}$ вершк.).

1 міряметр має 10.000 метрів або 10 km.

Географічна миля має 7 km і 320 m.

Старі: 1 сяжень = 6 стіп; 1 стопа = 12 цалів; цаль = 12 ліній. 1 лікоть = 24 цалів. — 1 миля = 400 сяжнів.

Заміна: 1 метр = 3 стопи й 2 цалі = 1 лікоть і 14 цалів = 38 цалів. — 1 лікоть = 78 цм. — миля = 7 км. і 586 м.

1 крок (у маршу) = 75 цм. 4 кроки = 3 м.; 1000 кроків = 750 м.

2. Міра площ (квадратова).

Нові: Один квадратний метр (1 м^2) має 100 квадратних дециметрів (100 дм^2), 10.000 квадратних сантиметрів (см^2) або мільон квадратних міліметрів (мм^2).

1 ар (a) має 100 квадр. метрів (полева міра = рос. 22 кв. сяж.)

Гектар (ha) має 100 арів або 10.000 квадратних метрів (= рос. 2197 кв. сяж.).

Старі: 1 морг має 1600 квадр. сяжнів або 57 а 54 м^2 64 дм^2 або 57.5464 а.

Заміна: $1\text{ м}^2 = 10$ стіп квадр. — $1\text{ а} = 25$ сяжнів квадр. і 28 стіп квадр. — ha = 1 морг і 1180 квадр. сяжнів.

Пражина має 36 сяжнів квадр. або $129\cdot4668\text{ м}^2$

себто = 1 ар і 29 і пів м². 80 пражин = 1 фальча, що має 1 на 3 а 57 м² і 24 дм.

3. Міра містоти (кубічна).

За одиницю міри містоти береться грану на метр або сантиметр довгу, широку й високу; гранний (кубічний) метр (м³) і гранний (кубічний) сантиметр (см³).

$$1 \text{ м}^3 = 1000 \text{ дм}^3.$$

$$1 \text{ дм}^3 = 1000 \text{ см}^3.$$

$$1 \text{ см}^3 = 1000 \text{ мм}^3.$$

4. Міра на сипке збіже й на всяку рідину.

Нові: За одиницю береться літр (l), скількість, яка міститься в однім граннім дециметрі (дм³).

1 літр (l) має 10 децілітрів (dl) або 100 центилітрів (cl) (= рос. $\frac{4}{5}$ штопу, або $1\frac{3}{5}$ пляшки, або $\frac{3}{10}$ гарця).

1 гектолітр (hl) має 100 літрів.

Старі: 1 корець (4 чвертки) = 1 hl 6 l.

1 чвертка (8 гарців) = 30 l 9 dl.

1 гарнець (4 кварта) = 3 l 8 dl 6 cl.

1 відро = 56 l 5 dl 9 cl.

5. Вага.

Нові: За одиницю до важення більших тягарів береться кілюграм (кілю, kg). — вага одного гранного дециметра (1 дм³) чистої перегоненої (дестильованої) води при 4 ступнях тепла; для важення менших тягарів береться за одиницю тисячну часть з кілюграма — грам (g).

1 кілюграм (kg) має 10 гектограмів (hg) по 10 декаграмів (dkg) або 100 dkg по 10 грамів (g) або 1000 g. (В практиці гектограмів не уживається).

1 грам = рос. $\frac{1}{4}$ золотника, 1 кілюграм = рос. 2 хунти 42 золотн. $41\frac{1}{2}$ долі.

1 метричний сотнар (цетнар) = 100 kg.

1 тонна (t) = 10 метр. сотн. = 1000 kg (тонна = 62 рос. пуд.)

Старі: 1 сотнар = 100 фунтів = 56 kg і 6 g.

1 фунт = 32 лоти = 56 dkg.

1 лот = 4 квінтлі, або 1 dkg $7\frac{1}{2}$ g.

Інші міри.

1 копа = 4 мендлі по 15 штук.
1 тузин (рос. дюжина) = 12 штук.
12 тузинів = 1 gros або 144 штук.
1 беля паперу має 10 рис по 10 лібер.
1 лібра = 10 складок = 100 листів (аркушів).

На Україні.

(Стара народня міра й вага; народні назви чужодержавних мір).

1. Міра на землю.

Клітка = 10 десятин (подекуди 6 моргів).
Чвертка = 8 до 10 десятин.
Волока = 4 чвертини або 30 моргів чи 19 десятин
2010 кв. сажнів.
Риза = 2 десятини.
Десятина = 2400 кв. сажнів.
Морг = 1317 кв. саж.
Косара = $\frac{1}{2}$ десятини.
Опруг = $\frac{1}{4}$ десятини.

2. Міра на довжину.

Миля = 10 верстов.
Гіни = 120 сажнів.
Шнур = 75 ліктів або 63 аршини, подекуди 10 сажнів.
Лікоть = 13 вершків, або 22, 68 дюймів.
Корх = $1\frac{1}{2}$ вершка (завгрубшки 4 палців).

3. Міра на сипке.

Четверть = 8 мірок або 64 гарців.
Корець = 4 мірки.
Мірка = 8 гарців.

4. Міра на рідке.

Бочка (кухва) = 40 відер.
Відро = 10 кварт.
Око = 3 кварта.
Кварта = 2 півкварти або 4 чвертки.
Чвертка = $\frac{1}{4}$ кварта.

Восьминка = $\frac{1}{8}$ кварта або $\frac{1}{2}$ чвертки.

Кватирка = 2 кручки.

Кручок = 1 сотка ($\frac{1}{2}$ восьминки).

5. Міра на прядиво.

Міток = міра ниток на 40 до 50 пасом.

Півміток (полуміток) = $\frac{1}{2}$ мітка (20 пасом).

Пасмо чи повісмо = 10 чисниць, 30 ниток.

Чісниця = 3 нитки.

6. Гроші.

Шаг = гріш, $\frac{1}{2}$ копійки.

Гривня = 3 копійки.

Гривеник = 10 копійок.

Злот = 15 копійок.

Семигривеник = 20 коп. (7 гривень).

Сороківка або } 20 коп.
Сороківець }

Копа або коповік = пів карбованця, 50 коп.

Карбованець = 1 руб.

Троячка = 3 рублі.

Пятка або п'ятирічка = 5 рубл.

Десятка = 10 руб., 10 гульд. (20 кор.)

П'ятьдесятка = 50 руб., 50 гульд.

Сотка = 100 руб., 100 гульд.

Ходили ще давнійше: Шеляг, дукач, таляр.

Таблиця для перекладу однієї міри довжини у другу.

Сажень	Аршин.	Вершок.	Фут.	Дюйм.	Метр.
1	3,0000	48,0000	7,0000	84,0000	2,1336
0,3333	1	16,0000	2,3333	28,0000	0,7112
0,0208	0,0625	1	0,1458	1,7500	0,0444
0,1429	0,4286	6,8571	1	12,0000	0,3048
0,0119	0,0357	0,5714	0,0883	1	0,0254
0,4587	0,4061	22,4076	3,2809	39,3708	1

Щоби замінити одну міру на другу, напр. вершки на метри, знаходимо в стопчику „Вершок число 1 і ведемо по горизонтальній лінії до стопчика „Метр“. Там стоїть 0,0444. Значить 1 вершок = 0,0444 метра.

Таблиця заміни головних метричних мір на українські.

Метр (м.) = 22,5 вершка.

Дециметр (дцм.) = 0,1 м. = $2\frac{1}{4}$ вершки.

Сантиметр (см.) = 0,01 м.

Міліметр (мм.) = 0,001 м.

Кільометр (км) = 1000 м. = $\frac{15}{16}$ верстви

Куб. метр = 1000 куб. дцм. = 0,103 куб. сяж.

Літр (куб. дцм.) = 1000 куб. см. = 61 куб. дюйма
($1\frac{3}{5}$ пляшки або $\frac{2}{25}$ відра).

Грам (гр.) = вага 1 куб. сантим. води при 4° Цел.

Кільограм (кг.) = 1000 грамів = 2,44 фунт.

Тонна (метр.) = 1000 кг. = майже 62 пуди.

ВИДАННЯ Т-ВА

„ВСЕСВІТ“

В ПРАЗІ.

а) По українськи:

А. ДОРОШЕНКО:

УГОРСЬКА УКРАЇНА . . . . К 4—

б) По чеськи.

J. NEČAS:

VÝCHODOEVROPSKÁ TRA-
GIE a UKRAJINA . . . . К 5·40

Dr. ŠT. DNISTRJANŠKYJ:

UKRAJINA A MÍROVÁ KON-
FERENCE . . . . . К 4—

J. KROK:

УКРАЇНСЬКО-ЧЕСЬКІ РОЗ-
МОВИ (самоучок) . . . . К 3·50

Обчислення процентів.

Капітал = k , процент = $\%$, час = $ч$, дохід = $д$.

$$1) \quad k = \frac{д \times 100}{\% \times ч}$$

$$2) \quad \% = \frac{д \times 100}{k \times ч}$$

$$3) \quad ч = \frac{д \times 100}{k \times \%}$$

$$4) \quad д = \frac{k \times \% \times ч}{100}$$

Примір: Кілько доходу принесе 2660 гривень визначених на 5% за 4 літа.

$$\text{Дохід (д)} = \frac{K \times \% \times ч}{100} = \frac{2660 \times 5 \times 4}{100} = 532$$

$д = 532$ грив.

Барви держав і країв.

УКРАЇНА: синя і жовта, в прапорах приходить синя краска на гору, в кокардах на край. Знаком державним є тризуб Володимира Великого, який в X. віці злучив був в своїй державі всі українські землі.

Англія: червона, золота, синя.

Австро-Німеччина: червона, біла.

Америка: червона, біла, синя.

Бельгія: чорна, жовта, червона.

Болгарія: біла, зелена, червона.

Данія: червона, біла, червона.

Італія: зелена, біла, червона.

Іспанія: червона, жовта.

Морава: біла, червона, синя.

Німеччина: чорна, біла, червона.

Польща: оранжова, біла.

Румунія: синя, жовта, червона.

Росія: чорна, золота, біла.

Словакія: біла, синя, червона.

Сербія: червона, біла, синя.

Швайцарія: червона, біла.

Чехи: біла, червона,

Угорщина: червона, біла, зелена.

Франція: синя, біла, червона.

Японія: біла, червона.

Всеістнуючий календарь

на 900 літ (від 1500 р. до 2999 р.)

Д а т а					Д	Дні тижня	Місяці	М
1	8	15	22	29	1	Неділя	Березень	3
2	9	16	23	30	2	Понеділок	Квітець	6
3	10	17	24	31	3	Вівторок	Травень	1
4	11	18	25		4	Середа	Червень	4
5	12	19	26		5	Четвер	Липень	6
6	13	20	27		6	П'ятниця	Серпень	2
7	14	21	28		7	Субота	Вересень	5
							Жовтень	0
							Листопад	3
							Грудень	5
							Січень *)	1
							Лютий *)	4

*) Для місяців: січень і лютий знайдене в стопчику Р число відповідаюче рокам, зменшується о 1. —

Роки					Р	Роки					Р	Роки					Р	Сто- ліття	С
00	28	56	84	0		10	38	66	94	5		20	48	76	4		15	19	1
01	29	57	85	1		11	39	67	95	6		21	49	77	5		16	20	0
02	30	58	86	2		12	40	68	96	1		22	50	78	6		17	21	5
03	31	59	87	3		13	41	69	97	2		23	51	79	0		18	22	3
04	32	60	88	5		14	42	70	98	3		24	52	80	2				
05	33	61	89	6		15	43	71	99	4		25	53	81	3				
06	34	62	90	0		16	44	72		6		26	54	82	4				
07	35	63	91	1		17	45	73		0		27	55	83	5				
08	36	64	92	3		18	46	74		1									
09	37	65	93	4		19	47	75		2									

Правило: Додаються чотири числа Д, М, Р, С, які відносяться до якоїсь дати; одержану суму знаходиться на таблиці (Дата) і при ній в стопчику Д відчитується відповідний день тижня.

Примір: В який день тижня припадало 10 лютого в 1899 році.

Дату	10	під	Д	знаходимо	число	3
Місяць	II.	"	М	"	"	4*)
Столітт	18	"	С	"	"	3
Рік	99	"	Р	"	"	3*)

Сума 13

В стопчику „Дата“ під Д знаходимо для числа 13 (6) = п'ятниця.

*) Гл. як висше.

Українські представництва, місії та інституції за кордоном.

1. Українська мирова делегація в Парижі. Голова граф Тишкевич. 37, rue de la Peruse, **Paris XVI.** (Тел. 33.87).
2. Українська місія в Швейцарії. Голова М. Василько. 39, rue de Marche. **Berne.** (Tel. 65.98.)
3. Українське посольство в Австрії. Посол В. Ліпінський. Готель Брістоль. **Відень.**
4. Українське посольство в Німеччині. Посол М. Порш. Kronprinzenufer 10. **Берлін.**
5. Українське посольство на Угорщині. Посол М. Галаган. Terez koerut 34, **Будапешт.**
6. Українська місія в Голландії. Голова М. Яковлів. 9, Daendelsstraat, **La Haye.**
7. Українська місія для Швеції, Норвегії і Фінляндії. Голова К. Лоський. Drattlingaton 24, **Stockholm.**
8. Надзвичайна місія економічна і фінансова. Голова К. Чижевський. Готель Метрополь. **Женева.**
9. Українське Пресове Бюро у Франції. 28, rue Rauquet, **Paris XVI.**
10. Українське товариство „Громада“. Голова проф. Екземплярський. 5, rue Gay-Lussac, **Paris.**
11. Український Національний Комітет. 217, E. Sixth Street, **New York City.**
12. Інформаційне Бюро Українського Національного Комітету. W. S. Capitol C. O. Hon. James A. Hamil O., **Washington.**
13. Українське Інформаційне Бюро. 83, Grand Street, **Jersey City.**
14. Українське Інформаційне Бюро в Сполучених Державах. 16, Jackson Place, **Washington.**
15. Український Пресовий Фонд. 524, Olive Street, **Scranton.**
16. Комітет для допомоги полоненим Українцям в Італії. Mme Belmain, 88, Via del Gesu, **Rome.**
17. Український Комітет в Італії. Голова Іван Гриненко. 18, Via Muzio Clementi, **Rome.**

18. Голова Надзвичайної Місії в Ватикані. А. Антонович. Готель Ексцельзіор. **Рим**.
19. Голова Надзвичайної Місії в Італії. Д. Мазуренко. Via Torino 113, **Rome**.
20. Центральний Український Комітет. Н. А. Mackies. M. D. P. 590, Pritchard Ave., **Winnipeg, Man.**
21. Українське Пресове Бюро в Голандії. Daendelsstraat 9, **La Haye**.
22. Посольство Західно-Української Республіки. Windmühlgasse 15, **Відень**.
23. Українська Місія в Данії. Upsala Gade 24, **Copenhagen**.
24. Українська Місія в Англії. Голова др. Стаховський. Готель Гайд Парк, **Лондон**.
25. Українська Місія в Чехії. Голова М. Славинський. Smíchov, Karlova č. 13, **Praha**.
26. Редакція газети „La Voce del'Ucraina“. Via Torino 163, **Rome**.
27. Швейцарсько-Українська торговельна палата. 48, rue du Stand, **Genève**.
28. Комітет союзу українських жінок. 203, Plumer Ave., **Detroit, Mich.**
29. Українська Національна Рада у Франції. Секретар М. Якимчук. 9, rue de Notre-Dame de Lorette, **Paris**.
30. Українське Пресове Бюро. Hôtel de France, **Відень**.
31. Українська Місія в Царгороді. Голова О. Лотоцький. **Konstantinople** (Turque).
32. Українська Місія в Атенах. Голова Ф. Матушевський. **Athenae** (Grece).
33. Редакція газети „Шлях“. Großer Stegel 23, **Salzwedel**.
34. Військово-санітарна Місія в Чехії. Karlova 13, **Прага**.
35. Військово-санітарна Місія у Відні, VIII., Langedasse 5.
36. Редакція газети „Український Прапор“. **Wien**, Windmühlgasse 15.
37. Видавниче Т-во „Всесвіт“, Прага-Київ. **Praha**, Smíchov, Karlova tř. 13.
38. Культ.-просв. Т-во „Український Клюб“.

- Голова др. Смаль-Стоцький. Praha II., Hybernská ul., Hotel Central.
39. Редакція газети „Канадійський Українець“ („Canadian Ukrainian“). 590, Pritchard Ave., **Winnipeg, Can.**
  40. Ранна Зоря, видавництво „Союза укр. жінок в Америці. Mrs. C. Zubcich. 932, N. Oakley Blue, **Chicago Ill.**
  41. Центральний Комітет для оборонної акції Східної Галичини в Канаді. (Ukrainien People's Council of Canada.) 590, Pritchard Ave., **Winnipeg, Manitoba.**
  42. Газета „Ukrainian Daily“ 19-21, Streed New York, (N. J.)
  43. В Румунії пос. Мацієвич. La mission oucrainien. **Bukarest, Hotel Capsa.**
  44. Редакція укр. тижневника „Воля“. **Wien IV., Linke Wienzeile, N. 40/38.**
  45. Українська Капеля під проводом Кошиця обіздить всі держави Європи.
  46. Т-во „Жіноча Громада“ в Празі. **Прага-Сміхов, Карлова ул. ч. 13.**
  47. Відділ „Видавничого Т-ва „Час““ в Празі, **Сміхов, Карлова ул. 13.**
  48. Укр. Пресове Бюро при дипльом. Місії в Празі, **Сміхов, Карлова ул. ч. 13.**
  49. „Україна“ незалежна газета: **Chicago, 2152, West Chicago Ave., Chic. Ill.**

Позір!

У С. Лаврова в Празі, Hybernská ul., Hotel Central, Укр. Клуб, можна набувати артистичні (баревні) картки: С портретом от. С. Петлюри і святочні (різдвочні і великодні). При більших замовленнях великий опуск. ВИДАВН.

Важне для Українців!

ОДЯГИ

всякого рода і по найниж-
ших цінах купите у фірми

Й. Штолба і Й. Шільган

**ПРАГА I.,
SKOŘEPKA čís. 6.**

**Замовлення після міри. Ве-
ликий вибір готових вбрань.**

ВАЖНЕ ДЛЯ ВСІХ УКРАЇНЦІВ:
Листи і листівки з українськи-
ми народніми орнаментами
можете набути у С. Лаврова,
Praha, Hotel Central, Укр. клуб.